

ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE

NA OSOBITNÚ SPRÁVU EURÓPSKEHO
DVORA AUDÍTOROV

Externí konzultanti v Európskej komisii: Priestor na reformu

Obsah

I. VŠEOBECNÝ ÚVOD K ODOPOVEDIAM KOMISIE.....	2
II. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA.....	2
Odporúčanie 1 – Dokončiť existujúci rámec upravujúci využívanie služieb externých konzultantov.....	2
Odporúčanie 2 – Zlepšiť monitorovanie a zmierňovanie rizík vyplývajúcich z využívania služieb externých konzultantov.....	3
Odporúčanie 3 – Lepšie využívať výsledky služieb externých konzultantov.....	4
Odporúčanie 4 – Zlepšiť podávanie správ o využívaní služieb externých konzultantov.....	5

V tomto dokumente sa predkladajú odpovede Európskej komisie na pripomienky k osobitnej správe Európskeho dvora audítorov v súlade s článkom 259 [nariadenia o rozpočtových pravidlách](#), ktoré budú uverejnené spoločne s osobitnou správou.

I. VŠEOBECNÝ ÚVOD K ODOPOVEDIAM KOMISIE

Externé poradenské služby obstaráva Komisia s cieľom získať špecializované odborné znalosti a poznatky, ktoré dopĺňajú interné know-how. Rozhodnutie využiť poradenské služby prijímajú vedúci odborov Komisie na základe ich potrieb a posúdenia rizík a dostupných zdrojov. Pomáha sa tým zabezpečiť efektívne využívanie zdrojov v kontexte zvyšujúcich sa požiadaviek na Komisiu, ako aj prísnych rozpočtových obmedzení.

Hoci externé poradenské služby môžu Komisii poskytnúť dôležité technické vstupy, zostáva v plnej miere zodpovedná za vykonanie vlastných úloh vymedzených v zmluvách, a to vrátane rozvoja politiky. Konzultanti ako externé zdroje nie sú sami osebe integrovaní do internej personálnej politiky Komisie a nie sú náhradníkmi za nevyhnutnú pracovnú silu.

Na využívanie externých poradenských služieb Komisiou sa vzťahuje súbor pravidiel, ktoré dodržiavajú útvary Komisie v súlade s decentralizovaným modelom finančnej zodpovednosti využívaným Komisiou, ako sa uvádza v správe¹. Hoci sa Komisia domnieva, že zistenia vyplývajúce z auditu nie sú dôvodom na zásadnú reformu využívania externých poradenských služieb, víta správu Dvora audítorov a v nej uvedené závery v záujme ďalšieho posilnenia existujúceho rámca.

Komisia prijíma všetky odporúčania.

II. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA

Odporúčanie 1 – Dokončiť existujúci rámec upravujúci využívanie služieb externých konzultantov

(Cieľový dátum vykonania EDA: december 2023)

Komisia prijíma odporúčanie:

- a) vymedziť rôzne formy podpory, ktoré môžu poskytovať externí konzultanti;**
- b) zahrnúť usmernenia o tom, ako vykonávať posúdenia potrieb vrátane metód na posúdenie potreby externalizovať prácu namiesto využívania interných zamestnancov;**
- c) stanoviť kritériá pre činnosti a procesy, ktoré by sa mali naďalej riadiť v rámci Komisie a nemali by sa zabezpečovať externe.**

Komisia s cieľom vykonať odporúčanie zavedie osobitné usmernenia. Urobí tak na základe rozsiahleho súboru pravidiel a usmernení, ktoré sú v súčasnosti zavedené. Patria medzi ne právny rámec stanovený v nariadení o rozpočtových pravidlách a pravidlá verejného obstarávania, rámec lepšej právnej regulácie týkajúci sa usmernení k využívaniu externého poradenstva pri hodnoteniach a štúdiách, inštitucionálne usmernenia k externým poskytovateľom služieb, ktorí pracujú v priestoroch Komisie, a rámec finančného výkazníctva (ABAC).

¹ Pozri pripomienku EDA v bode 35.

Komisia pri vykonávaní tohto odporúčania zabezpečí optimálne riadenie zdrojov a rovnováhu medzi potrebou zmierniť riziká identifikované EDA² a potrebou zabezpečiť dostatočne flexibilný prístup k poradenským službám. To by malo Komisii umožniť dosiahnuť svoje ciele a priority politiky, pričom by sa mala vždy dodržiavať zásada správneho finančného riadenia. Komisia oceňuje odkazy na osvedčené postupy, ktoré zaviedli útvary Komisie a ktoré sú uvedené v audítorskej správe³, napríklad pokiaľ ide o usmernenia stanovené v usmerneniach a súbore nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu na plánovanie a odôvodnenie využitia externých poradenských služieb pri hodnoteniach, pričom ich využije ako referenčné porovnania.

Odporúčanie 2 – Zlepšiť monitorovanie a zmierňovanie rizík vyplývajúcich z využívania služieb externých konzultantov

(Cieľový dátum vykonania EDA: december 2023)

Komisia prijíma toto odporúčanie.

a) Pravidelne analyzovať riziká koncentrácie a nadmernej závislosti na úrovni generálnych riaditeľstiev a Komisie

Ako v správe⁴ uviedol EDA, určité druhy podnikových rizík súvisiacich s externými poradenskými službami nemusia byť na úrovni jednotlivých GR rozpoznateľné. Takéto riziká budú pravidelne analyzovať ústredné útvary na základe informácií získaných od GR počas procesu posúdenia rizika, ako aj na základe akýchkoľvek ďalších zdrojov informácií vrátane úplných a presných údajov zo systému finančnej transparentnosti (FTS) (pozri aj odpoveď Komisie na odporúčanie 4). Útvaram sa podľa potreby poskytnú doplňujúce usmernenia.

b) Objasniť zavedené postupy týkajúce sa konkurenčných výhod, ktoré získali externí poskytovatelia s dlhodobými skúsenosťami s EÚ

Podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách sa všeobecné pravidlá verejného obstarávania uplatňujú na akýkoľvek druh verejnej zákazky vrátane verejných zákaziek súvisiacich s poradenskými službami. Komisia bližšie objasní zavedené procesy.

c) Doplniť usmernenia o predchádzaní konfliktom záujmov začlenením rizík, ktoré ešte nie sú pokryté

Komisia ďalej upevní a objasní pravidlá súvisiace s predchádzaním profesionálnym konfliktom záujmov, a to vypracovaním ďalších interných usmernení okrem už existujúcich usmernení v príručke o obstarávaní. Komisia okrem toho v cielenej zmene nariadenia o rozpočtových pravidlách navrhla dodatočné požiadavky a povinnosti, ktorými sa upevňujú existujúce ustanovenia nariadenia o rozpočtových pravidlách týkajúce sa protichodných profesionálnych záujmov.

d) Zabezpečiť, aby generálne riaditeľstvá identifikovali a oznamovali riziká a aby bola na tieto riziká upozornená správna rada organizácie, aby mohla koordinovať a poskytovať poradenstvo v súvislosti s posudzovaním a riadením takýchto rizík

Komisia má zavedený proces posúdenia rizika, na základe ktorého každé generálne riaditeľstvo pravidelne posudzuje riziká pre svoje činnosti a kritické riziká oznamuje službám pre podniky. Správna rada organizácie týmto kritickým rizikám venuje pozornosť, pričom v tom bude pokračovať.

² Pozri pripomienky EDA v bodoch 37 až 54.

³ Pozri pripomienku EDA v bode 28.

⁴ Pozri pripomienku EDA v bode 56.

V prípade potreby sa útvárom poskytnú doplňujúce usmernenia k otázkam týkajúcim sa využívania externých poradenských služieb.

Odporúčanie 3 – Lepšie využívať výsledky služieb externých konzultantov

(Cieľový dátum vykonania EDA: december 2023)

Komisia prijíma toto odporúčanie:

Komisia víta kladné posúdenie EDA, pokiaľ ide o rámec lepšej právnej regulácie, ktorým sa poskytujú usmernenia k využívaniu a šíreniu externých poradenských služieb, čo prispieva k rozhodovaniu⁵. Ďalej bude analyzovať spôsob, ako optimalizovať internú výmenu informácií Komisie o ponaučeníach v súvislosti s celým rozsahom obstarávaných poradenských služieb, aby sa z podnikového hľadiska čo najlepšie využili obstarávané služby a zhromaždené informácie.

a) Systematické hodnotenia po dokončení s cieľom vyvodiť ponaučenia

Komisia pred vykonaním záverečnej platby zmluvnému dodávateľovi vykonáva hodnotenia po dokončení. To znamená preskúmanie a validáciu úloh/výstupov v súlade so zmluvnými podmienkami. Ak úlohy/výstupy nespĺňajú požiadavky stanovené v zmluve, organizuje sa námietkové konanie s cieľom uplatniť zmluvné pokuty. To môže zahŕňať zníženie ceny za nízku kvalitu alebo náhradu škody za oneskorené dodanie. Ak sa navyše existencia rizík pre finančné záujmy Únie zistí na základe porušení, akými sú okrem iného závažné odborné pochybenie, nezrovnalosť v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95, podvod, korupcia alebo významné nedostatky v plnení zmluvy, ktoré vedú k jej predčasnému ukončeniu alebo uloženiu zmluvných pokút, zmluvný dodávateľ môže byť zaregistrovaný v databáze včasného odhaľovania rizika a vylúčenia. Tieto informácie sú k dispozícii povolujúcim úradníkom vo všetkých odboroch Komisie.

Komisia okrem toho ďalej objasní, že GR musia po dokončení zmlúv vykonávať posúdenia ponaučení.

b) Systematická analýza toho, či je potrebný prenos poznatkov od konzultantov k zamestnancom Komisie

Komisia prijíma toto odporúčanie. Prenos poznatkov od konzultantov k zamestnancom Komisie alebo iným konzultantom, ktorí sa zaoberajú konkrétnou úlohou, je potrebný na monitorovanie plnenia zmluvy a odovzdania. Komisia preto ďalej objasní, že GR musia pri uzatváraní zmlúv analyzovať potrebu prenosu poznatkov. Komisia okrem toho preskúma, či by sa do modelov zmlúv mohla zahrnúť voliteľná zmluvná doložka.

c) Opatrenia na úrovni celej inštitúcie s cieľom šíriť ponaučenia a výsledky a identifikovať osvedčené postupy úloh externých konzultantov

Komisia prijíma toto odporúčanie. Preskúma, ako ďalej uľahčiť výmenu a šírenie ponaučení a výsledkov a identifikáciu osvedčených postupov súvisiacich s využívaním poradenských služieb v rámci svojich príslušných interných odborných sietí Komisie, a to s náležitým ohľadom na platné požiadavky na dôvernosť a ochranu údajov.

⁵ Pozri pripomienky EDA v bodoch 66 a 71.

Odporúčanie 4 – Zlepšiť podávanie správ o využívaní služieb externých konzultantov

(Ciel'ový dátum vykonania EDA: december 2023)

Komisia prijíma odporúčanie.

Komisia súhlasí s názorom EDA, že kvalitu údajov o poradenských službách možno ďalej zlepšovať. Na tento účel už podnikla kroky zavedením osobitných pravidiel kvality údajov na zaznamenávanie údajov o poradenských službách (vrátane správneho označenia poddruhu služby, teda štúdie, hodnotenia atď.) odborními Komisie vo finančných informačných systémoch Komisie. Konzultačné údaje vrátane údajov o objeme a druhoch obstarávaných poradenských služieb môžu byť teraz zverejnené len za predpokladu, že sa dodržia požiadavky na kvalitu.

Po takýchto kontrolách kvality bude Komisia naďalej podávať správy prostredníctvom systému finančnej transparentnosti (FTS), každoročne aktualizovaného webového portálu, ktorý je prístupný pre širokú verejnosť⁶. Napríklad zmluvy za rok 2021 budú k dispozícii do konca júna 2022, a to v súlade s požiadavkami na podávanie správ podľa článku 38 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Komisia zváži spôsob, ako pravidelne podávať správy o informáciách, ktoré budú k dispozícii vo FTS, a v prípade potreby zváži dodatočné podávanie správ.

⁶ Odkaz na FTS: <https://ec.europa.eu/budget/financial-transparency-system/index.html>.